

Politiek en ruimte

Opgave 1 – Darfur

Bestudeer de bronnen 1 tot en met 3 die bij deze opgave horen.

Voor het conflict in Darfur worden in de literatuur verschillende oorzaken genoemd. Sommige bronnen stellen dat het samenleven van de etnische groepen in Darfur onder druk komt te staan door het groter worden van een milieuprobleem.

- 3p **1** Welke atlaskaart gaat over dit milieuprobleem?
Leg uit hoe door dit milieuprobleem een conflict kan ontstaan.
Je uitleg moet een oorzaak-gevolg relatie bevatten.

Gebruik de bronnen 2 en 3.

Een andere oorzaak van het conflict vormt het geringe nationaal bewustzijn onder de bevolking. Veel Afrikaanse landen hebben dit probleem.

- 2p **2** Beredeneer waarom het nationaal bewustzijn onder de bevolking van Sudan niet zo groot is.

Gebruik de bronnen 1 en 3.

Stelling: De aanwezigheid van de vele vluchtelingenkampen in Tsjaad leidt tot conflicten in dit land.

- 2p **3** Geef twee argumenten voor deze stelling.

Gebruik bron 1.

Bij de discussies over een eventuele VN-vredesmacht bleek dat China geen interventie wilde, de VS juist wel en dat de EU zich terughoudend opstelde.

- 2p **4** Geef met behulp van de bron een redenering waarom China geen interventie wilde.

Algemeen wordt aangenomen dat het vredesproces in Darfur nog een lange weg te gaan heeft.

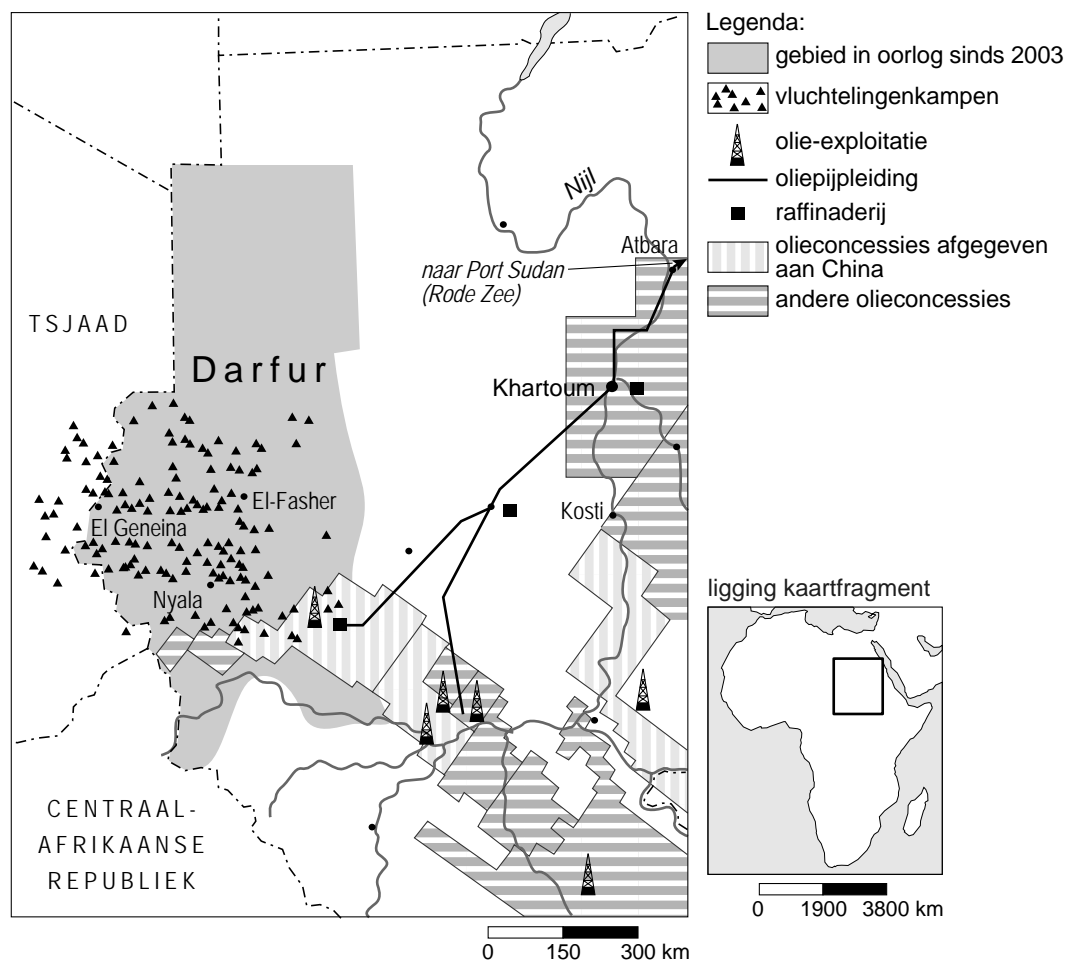
- 2p **5** Geef twee redenen voor het moeizame verloop van dit vredesproces.

Politiek en ruimte

Opgave 1 – Darfur

bron 1

Het conflict in Darfur

vrij naar: www.monde-diplomatique.fr

bron 2

Lange geschiedenis van spanningen

Het huidige conflict in Darfur heeft een lange voorgeschiedenis. De bevolking van Darfur, een gebied in het westen van Sudan met de grootte van Frankrijk, bestaat uit een bonte mengeling van etnische groepen en stammen. De inheemse bevolking staat bekend onder de naam 'Zurga' en houdt zich voornamelijk bezig met akkerbouw en veeteelt. De bevolking van Arabische afkomst in Darfur bestaat voornamelijk uit nomadische of semi-nomadische herders die net als de machthebbers in Khartoum Arabisch spreken. Tot de jaren '80 van de vorige eeuw waren de relaties tussen de Zurga en de Darfurianen van Arabische afkomst vrij goed. Onderlinge twisten werden meestal met behulp van traditionele leiders opgelost. In de tweede helft van de jaren '80 werden de confrontaties tussen de verschillende bevolkingsgroepen steeds bloediger.

bron: <http://www.vlaamsvredesinstituut.eu/2005>

bron 3

De huidige oorlog in Darfur

In 2003 kwamen twee Afrikaans-Sudanese rebellengroepen in opstand tegen de regering in Khartoum. Ze wilden een eind maken aan de jarenlange politieke en economische uitsluiting van de regio en meer profiteren van de winning van olie in Darfur. De officiële lezing van de Sudanese regering is dat er een opstand is uitgebroken onder de zwarte boerenbevolking in Darfur. De rebellen houden zich schuil tussen de plaatselijke bevolking, en de burgers zijn het onfortuinlijke slachtoffer van de opstand.

Honderdduizenden vluchtelingen vertellen waarnemers een ander verhaal. Daarin spelen de Janjaweed een hoofdrol. Deze milities van Arabisch sprekende nomaden lijken uit te zijn op een etnische zuivering. Een groot deel van de bevolking van Darfur is inmiddels verdreven. Dit gebeurt met stilzwijgende goedkeuring van de uit Arabieren bestaande regering in Khartoum, zo menen waarnemers. Vaak gaat het geweld van de Janjaweed gepaard met bombardementen door de Sudanese luchtmacht. De Sudanese regering ontkent ronduit de Janjaweed te steunen en beweert de Janjaweed juist te beschouwen als misdadigers en aan te pakken.

bron: www.nos.nl/archief/2005

Opgave 2 – Tomatenteelt in Europa

Bestudeer bron 1 die bij deze opgave hoort.

Gebruik bron 1.

De tomatenteelt in Europa is grotendeels geconcentreerd in een paar landen.

- 2p **6** Welk begrip is van toepassing op een dergelijke concentratie?
Welk comparatief voordeel hebben de landen met de grootste tomatenproductie?

Nederlandse tomatentelers zagen bij de toetreding van Spanje tot de EU de toekomst zorgelijk in. Ze waren bang dat de Hollandse tomaten niet zouden kunnen concurreren met de goedkopere Spaanse tomaten. Toch bleven de Nederlandse tomaten goed verkopen na de toetreding van Spanje in 1985.

- 2p **7** Noem twee voordelen die Nederlandse tomatentelers hebben ten opzichte van telers in Spanje.

Opgave 2 – Tomatenteelt in Europa

bron 1

Tomatenproductie (× 1.000 ton) in Europa, 2006

Legenda:

0 - 200

200 - 750

> 750

data niet beschikbaar

vrij naar: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal>

Opgave 3 – Ziekenhuizen in Zeeland

Bestudeer de bronnen 1 en 2 die bij deze opgave horen.

- 2p **8** Er is lang gediscussieerd over de fusie en de locaties van ziekenhuizen in Zeeland. Er is uiteindelijk besloten dat het hoofdziekenhuis in Goes zal komen. Leg met behulp van een gebiedskenmerk van Zeeland uit dat het nodig is om naast dit nieuwe ziekenhuis nog enkele kleinere ziekenhuizen open te houden. *Je uitleg moet een oorzaak-gevolg relatie bevatten.*

In plaats van Goes is ook gedacht aan Middelburg als locatie voor het hoofdziekenhuis.

- 1p **9** Geef een argument voor vestiging van het hoofdziekenhuis in Goes.
1p **10** Geef een argument voor vestiging van het hoofdziekenhuis in Middelburg.

De reorganisatie van de medische zorg in Zeeland houdt in dat het ziekenhuis in Vlissingen zal sluiten.

Stelling: Gezien de bevolkingsontwikkeling in Zeeland is het vreemd dat er een ziekenhuis gesloten wordt.

- 2p **11** Geef een passende redenering bij deze stelling.

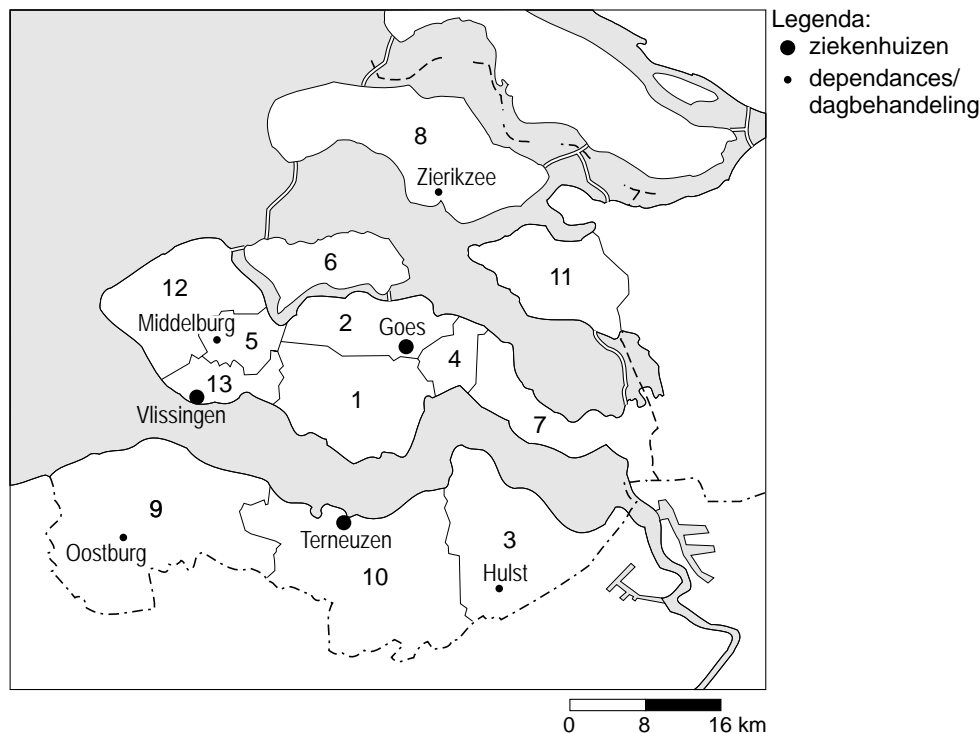
Een belangrijk argument voor de fusie is dat er na de fusie in het hoofdziekenhuis bepaalde specialistische medische handelingen (vaker) kunnen worden verricht.

- 2p **12** Beredeneer met gebruikmaking van de begrippen **drempelwaarde** en **reikwijdte** de juistheid van dit argument.

Opgave 3 – Ziekenhuizen in Zeeland

bron 1

Ziekenhuizen in Zeeland vóór 2009

Inwonertal per gemeente × 1.000, afgerond

1	Borssele	23	8	Schouwen-Duivenland	34
2	Goes	37	9	Sluis	24
3	Hulst	28	10	Terneuzen	55
4	Kapelle	12	11	Tholen	25
5	Middelburg	47	12	Veere	22
6	Noord-Beveland	7	13	Vlissingen	33
7	Reimerswaal	21			

vrij naar: de Volkskrant, 15 januari 2009

bron 2

Centraal ziekenhuis komt in Goes

Het was al lang duidelijk dat er een fusie tussen het Ziekenhuis Walcheren (Vlissingen en Middelburg) en het Oosterschelde Ziekenhuis (Goes) zou komen, maar over hoe, wat en waar is heel wat gediscussieerd. De kogel is nu door de kerk: het grote ziekenhuis voor Zeeland komt in Goes. Middelburg krijgt een kleiner ziekenhuis voor korte opnames en een EHBO-post. Het ziekenhuis in Vlissingen sluit binnen zes jaar zijn deuren. De dagbehandeling in Zierikzee blijft gewoon geopend.

bron: www.vlissingen.nl, 11 april 2008